

3 | '73

sobota 4. srpna
ZPRAVODAJ
národní přehlídka
amatérského divadla
na počest 25. výročí
Vítězného února

JIRÁSKOVÝ HRONOV

Slavnostního předvečera Jiráskova Hronova zakončeno Ohněm přátelství se zúčastnilo již dvěstě stálých návštěvníků přehlídky. Je to doklad, že zájem o uvádění klasiky před zahájením Hronova stále stoupá. Uvedení Kutnohorských havířů bylo výrazným připomenutím hlubokého ideového a uměleckého významu české klasiky pro současnost.

Letošní přehlídku připravil Přípravný výbor 43. Jiráskova Hronova, který pracoval v tomto složení:

Václav VAVROUŠEK,
ředitel Krajského kulturního střediska v Hradci Králové, předseda

Aleš ŠIK,
náměstek předsedy MěNV Hronov, místopředseda

Jiřina GABRIELOVÁ,
ministerstvo kultury ČSR, Praha

Jaroslav ŠINDELÁŘ,
náměstek ředitele UKVČ, Praha

František Rychtera,
inspektor kultury VěKNV, Hradec Králové

Radomil Kryl, vedoucí odboru kultury ONV Náchod

Edith PROPÍLKOVÁ, ideologické oddělení OV KSČ

Rudolf KAMENÍK, předseda KVOS Hradec Králové

Eva SLOVÁKOVÁ, UKVČ — útvar ZUČ, Praha

Kamila MARKOVÁ, Krajské kulturní středisko, Hradec Králové

Adolf KŘEŠNIČKA, Krajské kulturní středisko, Hradec Králové

Jaroslava NEHYBOVÁ, OV SDR Náchod

Eva PLOCKOVÁ, Politická škola SSM, Nové Město n. Met.

Dr. Jiří KMOŠTÁK, ředitel OKS Náchod

Jaroslav KREBS, ředitel Kulturního domu ROH Hradec Kr.

Jaroslav BLÁŽEK, Okresní odb. rada, Náchod

Josef VAVŘIČKA, tajemník KPJH, Hronov

Josef KOLMAN, řed. ZK ROH MAJ Hronov

Snímek Pavla Rejtara nás vrací pohledem k zahájení loňského 42. Jiráskova Hronova. Okamžik slavnostního ceremonielu s uvítáním hostů přehlídky, představitelů stranických a státních orgánů je trvalou součástí atmosféry festivalu. Letošní zahájení na schodech Jiráskova divadla dnes v 16 hodin bude doprovázet Vojenská posádková hudba z Hradce Králové.

JAROSLAV
ŠINDELÁŘ

LETOŠNÍ PŘEHLÍDKY

JAROSLAV
ŠINDELÁŘ

Letos tedy už po třiačtyřicáté uvítá město Aloise Jiráska vybrané soubory, stovky ochotníků z Čech, Moravy a Slovenska, pracovníky kulturních zařízení a zástupce sdělovacích prostředků na Národní přehlídce amatérských divadelních souborů pořádané v rámci Národního festivalu 1972—1973 na počest 25. výročí Vítězného února.

Podstata socialistického životního stylu je v tom, že naše společnost staví ideál člověka všestranně vzdělaného, harmonicky i citově rozvinutého, člověka, který umí a je schopen nejen hodnoty vytvářet, ale také jich využívat, jak k rozvoji vlastní osobnosti, tak i celé naší společnosti. Významnou složkou rozvoje osobnosti člověka je i zájmová umělecká činnost a v ní samozřejmě i amatérské divadlo, které významně působí nejen na ty, kteří se divadlu s láskou a nadšením věnují, ale i na tisíce diváků, kteří s nevšedním zájmem na ochotnické divadlo stále chodí. V našem státě má ochotnické divadlo bohatou a zásluhou tradici a významné postavení v hierarchii kulturních hodnot.

I v současné době samozřejmě náročnost ideově politických a společenských úkolů stále stoupá a nelze nevidět, že divadlo dnes nemůže působit jen myšlenkami, které sděluje text hry, ale že každá myšlenka musí být vyslovena z jeviště i přesvědčivě a hlavně umělecky.

Letošní Hronov je nesoutěžní přehlídkou, na které uvídíme představení navržená kraji a doporučená výběrovou porotou. Myslím, že bude zklamán ten, kdo bude očekávat od 43. Jiráskova Hronova řadu výjimečných inscenací.

Myslím, že je ani v současné době v ochotnických kolektivech nemáme. Ale kdo se chce něčemu naučit, vyjasnit si i své úvahy o smyslu a dalších cestách ochotnického divadla v socialistické společnosti, neměl by být Hronovem zklamán. Dramaturgie letošní přehlídky ukazuje, že soubory jdou dobrou cestou.

Věřme tedy, že 43. Hronov bude význačným příspěvkem v oblasti zájmové umělecké činnosti k letošnímu významnému roku i slibným krokem k dalším úspěchům a rozvoji ochotnického divadla.

SOCIALISTICKOREALISTICKÉ DÍLO VYCHÁZÍ Z POZIC PROLETÁŘSKÉ TŘÍDY A OBRACÍ SE KE VŠEM LIDEM DOBRÉ VŮLE. UKAZUJE JIM SVĚTOVÝ NÁZOR A ZÁMĚRY PROLETÁŘSKÉ TŘÍDY, KTERÁ SE VYTVÁŘENÍM SPOLEČNOSTI BEZ VYKOŘIŠTĚNÍ CHYSTÁ DOSUD NESLYCHANOU MĚROU ZVÝŠIT LIDSKOU PRODUKTIVITU.

BERTOLT BRECHT

Klub mladých

V dubnu letošního roku se sešli amatérští divadelníci i pracovníci zařízení státní správy a společenských organizací na národním obrovém aktivu, kde si poctivě spočítali nedostatky v práci na úseku amatérského divadla, a společně hovořili o perspektivách a dalších cestách rozvoje amat. divadla. Jedním z kladů je velký zájem mladých lidí o divadlo. Jsou to jednak noví členové tradičních souborů, velký počet souborů, které tvoří mladí a konečně i spousta svazáckých divadelních souborů, které vznikají. Tuto pozitivní kvalitu není možno ovšem pouze konstatovat, okresní, krajská i ústřední zařízení mají před sebou vážný úkol zamyslet se jednak nad podchycením těchto lidí, nad odstraňováním překážek v práci, jednak nad školením, nad stálým zvyšováním jejich odborných znalostí. A v tomto úsilí chtějí pomoci i pořadatelé Jiráskova Hronova za účinné spolupráce ČÚV SSM pořádáním týdenních seminářů — Klubu mladých. V podstatě jde o navázání na první ročník Klubu mladých, pořádaný v loňském roce. Ohlas tohoto Klubu byl výborný, u seminářistů samých, u pořadatelů, i náš tisk, zejména Mladá fronta, tento první pokusný běh hodnotil velmi kladně. Řeknete — proč ještě Klub mladých, když jsou diskusní kluby a volná tribuna. Známe však z praxe, že ne všichni na těchto forech jsou aktivní a mladí, pokud si nejsou jisti, tak většinou jen poslouchají. V Klubu je aktivita základním předpokladem k účasti. A mimoto zde bude teorie úzce spojena s praxí. Cílem klubu, který bude sídlit ve Velkém

Dřevíči — ubytování ve škole, k dispozici divadelní sálek — bude poskytnout možnosti poučení o divadle a praktické seznámení s jevištní tvorbou. Zaměřen bude především na hereckou tvorbu, na osvětlení jejích pramenů. Časový rozvrh je náročný — celé dopoledne bude dle osnov probíhat část pracovní naučená, odpoledne návštěva představení, večer beseda o zhlédnutém představení s přihlédnutím k jeho kulturně politickým aspektům a k tvůrčím podnětům, jež přineslo. Účastníci Klubu budou nejen po celý týden společně pracovat, ale i zábava bude společná a z vlastních zdrojů. S osnovou pracovní naučené části byli zájemci seznáme-

ni dopisy, které obdržela Okresní kulturní střediska. Měli jsme velkou radost při přijímání přihlášek, protože mnohé z nich byly doloženy přímluvami. Pro zajímavost Vám dva překládáme:

„... posílám i svou osobní přímluvu. Velmi mi záleží na tom, aby byl přijat do KM, je to totiž chlapec, který začal u nás pracovat, má schopnosti a mimořádný zájem o divadlo a je velmi pravděpodobné, že by z něho mohl být schopný režisér.“ „... zdůrazňujeme to proto, že nám velmi záleží na účasti přihlášené v KM, především z toho důvodu, že se jedná o herečku mladou a talentovanou, o herečku z vesnického souboru, který začíná v našem okrese zaují-

mat velmi dobré postavení...“

Lektory klubu, kterými jsou Antonín Bašta, herec a režisér z Malého divadla v Českých Budějovicích, Soňa Pavlová z LŠU Ostrov n. Ohři, vedoucí mládežnického souboru a Václav Kotva, herec ČK Praha, dlouholetý člen Radnického divadelního souboru a v současné době rovněž spolupracovník KKS Středočeského kraje, čeká namáhavá práce, ale věříme, že po skončení si řeknou jednoduše, že to nebyla práce marná a že seminariště odjedou s pocitem, že týden v Klubu jim dal mnoho podnětů k přemýšlení, některé návody k práci, a hlavně hodně chuti do další činnosti.

Eva Šlováková

Divadelní soubor Slánská scéna ze Slaného vítáme již podruhé na Jiráskově Hronově. V paměti diváků je jeho nastudování Jiráskovy Kolébky. — Snímek z inscenace hry B. Brechta - M. Gorkého — Matka.

Spolupráce s profesionály

Po léta jsme po ní volali. Letos se objevila až v překvapivé míře. Má nesmírně sympatický rys, zejména když má charakter instruktážní pomoci, jak tomu bylo u divadelního souboru ve Slaném, kde dovedla vytvořit umělecky i přátelsky sjednocený kolektiv. Nelze si ovšem zapírat, že na druhé straně přímá profesionální režie přináší i různé problémy. Jako je hodnocení hronovských inscenací jinými měřítky a podobně. V podstatě je tato skutečnost profesionální pomoci ochotníkům příjemným a vítaným počinem, pokud se soubory nestanou jenom objektem pro utajené režijní ambice profesionálních pracovníků, pro které nemají v profesionálním divadle podmínky a ani příležitost.

Inscenace hry A. Jiráska

Mluvíme-li o progresivní tradici Jiráskových Hronovů, nemůžeme se nevracet k samotným jeho začátkům, kdy jejich smyslem byla oslava díla slavného hronovského rodáka. Měly čerpat z jeho pokrokové lidovosti, realismu a působivosti jeho díla na široké masy diváků. Tím měly sloužit obecnější myšlenky než být jen festivalem. Přihlášení se Jiráskova Hronova k odkazu Mistra A. Jiráska je jeden z hlavních motivů jeho stálosti a trvalosti. „V klidné době Jiráskovo dílo revolucionuje, v bouřlivé době je zdrojem síly“ napsal Zdeněk Nejedlý. A nic na tom nemění, že Jiráskovy hry nejsou pravidelně v repertoáru Jiráskova Hronova. Příčiny jsou různé. Obtížnost provedení, realistické pojetí jeho her, vypulírovanost jeho textu, se kterým nelze experimentovat, velké množství postav u jeho her historických a podobné. Jiráskova hra se neobjevuje v pořadí letošního Hronova. Nelze stále demonstrovat, že Jiráskovy hry jsou pro ochotníky nedostupné a že je neumí hrát. Snad by pomohla společná akce vyhlášovatelů Jiráskova Hronova, která by vzbudila iniciativu souborů a zaměřila jejich pozornost na Jiráskovo dílo.

„... nikdy není dost umění, naplněného myšlenkami pokroku, revolučnosti, lidskosti, umění, které se angažuje v boji za socialismus, za mír, za sbratření národů, za radostný a citově plný život.“ Tak přesně a výrazně to napsala s. Marie Votavová ve Zpravodaji Kruhu přátel Jiráskova Hronova. Všechny 19 soutěžících souborů výběrem své

NA OKRAJ VÝBĚRU

Josef Vavříčka

dramaturgie vydalo svědectví o stejných cílech a stejném uměleckém vyznání.

Byla to dramaturgie bytostně angažovaná, osobitá a neotřelá. Měla znaky velkých tvořivých možností a upřímného úsilí probíjet se ke světovému názoru a vtáhnout do zápasu o něj i diváka v hledišti. Gorkij, Gogol, Vinnikov, Tyl, Lavreněv, Andrejev, Brecht, Jirásek, Bajdžijev, Čapek, Cach, Zápolská, Hellmannová, Rannet. Co autor, to hodnota, problém a současnost. A u každé hry byla patrna snaha objevit jádro hry, myšlenku i básnickovo poselství. Vyjádřit je vlastní osobitou formou, vlastním slohem. V některých případech bylo zřejmé to „zahledění se do oblak“, ale ani tam nebyla opomenuta základní myšlenka divadla, že nositelem děje je živý člověk se svou výpovědí a konkrétním jednáním.

Nestačí tedy jen dramaturgický výběr, ale i forma a divadelní styl, kterým tvůrci inscenací vyjadřují autorovu myšlenku i pocity dnešního moderního člověka. Jeho

naděje i skepsi. Každá inscenace letošního Hronova bude svým pojetím i inscenačním stylem vyvolávat živou reakci, diskusi, souhlas i nesouhlas. Je-li na světě něco mladého pak je to divadlo. Neměli bychom je soudit podle ustálených pouček a pravidel, ale dychtivostí, s jakou i ono chce vyjádřit radost, plnost a slávu života. Inscenace letošního Hronova budou ve velké většině přinášet dostatek podnětů pro práci diskusních klubů i volné tribuny. Náborovým i ideovým bojištěm se stane jistě divadelní poetika Brechtovy hry „Matka“, nezvyklý a odlišný žánr Hrubínovy „Křišťálové noci“, Vinnikova hra, která poslouchala mladému souboru z Českých Budějovic jako libreto pro studentský muzikál s viditelnou inspirací komedie dell'arte nebo dramatizace poetické povídky Ivana Olbrachta „Bratr Žak“, s velkou tvůrčí odvahou uhnětená krutá satira „Mrtvé duše“ nebo herecká klauniáda v Turgeněvově hře v podání slovenského souboru. Mimo živý zájem nezůstává ani málo hraná hra holandského pokrokového klasika „Loď jménem Naděje“, Je samozřejmé, že všem inscenacím to „něco“ ještě chybí. Někde výraznější dotvoření, bohatší herecká charakteristika, výraznější a jednotnější styl, větší vzrušivost. Všude se jedná o velmi talentovaný průměr. Kdybychom mohli poslat do Hronova ještě další soubory jako je divadelní soubor Máj z Prahy s hrou L. Hellmannové „Lištičky“ nebo divadelní soubor z Loštic s Čapkovou „Bílou nemocí“, poděbradské představení „Ten, který dostává políčky“ a některé další, ukázalo by se, že letošní ročník byl ve svém průměru na neobvyklé výši a ukázal velké vývojové možnosti ochotnických souborů.

Z HISTORIE SOUBORU Z VÍTKOVIC

Soubor vznikl v r. 1946 a již jako mladý odborářský kolektiv dosáhl prvního pozoruhodného úspěchu, kdy Spitzerovou budovatelskou hru z první pětiletky Sovětského svazu „SKLÁRNA“ reprizoval 100 krát. Byl za to odměněn ÚRO 14denním pobyt v Bulharsku, kde uskutečnil i několik kulturních vystoupení nejen našim rekreativním, ale i bulharským občanům.

Největší pocty v historii souboru dostalo se mu v roce 1965, kdy s ním navázalo družbu „Lidové divadlo Palace kultury Traktorového závodu F. E. Dzeržinského ve Volgogradě, kterým byl soubor pozván v roce 1966 do Volgogradu se hrou „Bílá nemoc“ a „Dobrým vojákem Švejkem“, kterého soubor uvedl i ve volgogradské televizi.

Za uplynulých 26 let své činnosti nastudoval soubor 62 hry. Odehráno bylo 701 představení. V průměru připadá na každou hru 11 představení. Všechny 701 představení zhlédlo 168.780 diváků, což činí průměr 250 diváků na představení.

V každé sezóně nastuduje soubor 2 až 3 inscenace, z nichž jedna je určena dětem. Při průměrně 3 měsíčním nácviku hry a to 3 krát týdně, absolvoval soubor za dobu 26 let 2.227 zkoušek, což při 2½ hodinové době trvání zkoušky představuje 5.941 hodin a připočteme-li k 701 představení 7 hodin věnovaných jednomu zájezdovému představení je to dalších 4.907 hodin. — Dohromady 14.848 hodin věnovaných divadelní práci za uplynulých 26 let. Číslo jistě účtyhodné, které si jistě poprávu zaslouží, aby se na práci amatérských souborů pohlíželo s úctou.

Socialistický realismus znamená věrně zpodobení lidského soužití ze socialistických pozic, a to uměleckými prostředky. Toto zpodobování má dát nahlédnout do sociálního mechanismu a vyvolávat socialistické impulsy. Požitek, který musí zprostředkovat každé umění, vyplývá u socialistického realismu převážně ze zjištění, že lidský osud je společností změnitelný. Socialistickorealisticke umělecké dílo odhaluje dialektické zákony chodu sociálního mechanismu; jejich znalost usnadňuje změnu lidského osudu. Poskytuje požitek tím, že tyto zákony odhaluje a sleduje.

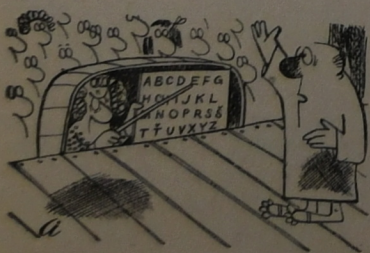
Bertolt Brecht

Tvrdošíjný B. B.

Brechtův tvůrčí systém již zcela jednoznačně prokázal, že nešlo jen o formální směr, zvláštnost německé divadelní kultury, ale o trvalou hodnotu světového dramatického umění. Stále zřetelněji poutá na Brechtovi jeho pojetí realismu, které svou hloubkou může napravit mnohé omyly, které v chápání tohoto pojmu byly, jsou a jít ještě budou. Brecht vychází ze základního faktu, že tvůrčí realismus může vzniknout v umění jen v těsné spolupráci s progresivními společenskými třídami. Ve spolupráci s takovými silami společnosti na jejich straně jsou historické perspektivy.

Brecht zcela nekompromisně požadoval řešení základní otázky srozumitelnosti díla. Jeho zásada „kdo porozuměl, ten je srozuměn“, platí plně pro každé umění; tato formulace obsahuje v sobě vztah díla a diváka z hlediska jeho společenského poslání a působení. Brecht tvrdošíjně odmítal chápat realismus jen jako pouhou reprodukci vnější tváře skutečnosti. Realismus objevuje dialektické souvislosti, jejich názorným a srozumitelným poznáním je možno stavět umění do služeb dělnické třídy, dávat uměleckému dílu historickou perspektivu. Dramatické a režisérské dílo Bertolta Brechta je radikálním rozchodem s popisováním, schematickými postavami, jednájícími podle předem dané téze i s okrajovostí tematickou. Se všemi věcmi, které na dlouhá léta byly zátěží na mnohotvárném organismu moderní realistické tvorby. Je asi zákonitě, že došlo k tvůrčímu setkání Brechta s Gorkým právě při řešení této základní otázky. (pp)

Největší divácký zájem dosáhla v letošní přehlídce Hrubínova Křišťálová noc, kterou hraje soubor z Kroměříže, a karlovarská inscenace Heyrmansovův Loď zvaná naděje a na třetím místě co do divácké úspěšnosti je slánská inscenace Gorkého Matky. Návštěvnícký zájem je letos velmi dobrý. Pořadatelé chtějí umožnit hlavně místním občanům zhlédnout některé z her a proto zajistili v neděli ještě třetí představení Hrubínovy Křišťálové noci. Začátek je ve 22.30 hodin a vstupenky jsou v předprodeji v Informačním středisku ZK MAJ.

Beze slov: Jaroslav Cita

Severočeši se sejdou již zítra v neděli ve 14 hodin ve Staropadolské hospodě ke svému tradičnímu hronovskému setkání.

HUMOR JAROSLAVA CITY

V letošním ročníku Zpravodaje Jiráskova Hronova redakce poprvé využila možnosti, jakou poskytuje pravidelná rubrika kresleného humoru. Je přitom zvláštností, že ta naše vychází přímo z hronovského festivalu, jehož motivy se staly podkladem pro několik historek, které svou nevinnou veselostí zavdaly příčinu J. Citovi — ten neodolal a několik kreslených vtipů pro Jiráskův Hronov vytvořil. Jaroslav Cita pracuje v náhodské Rubeně a stejně dlouho spolupracuje s nejrůznějšími deníky a časopisy, jejichž humoristické rubriky pomáhá vyplňovat citlivě odpozorovanými vtipnými kresbami, které budí nejen smích, ale i kritičnost a zamyšlení. Tajemství původu tisíců drobných kreseb a kresbiček, které málokdy ujdou pozornosti čtenářů, spočívá v citlivém způsobu vidění a neobyčejném smyslu pro komiku všedních věcí a všedních slov, jímž Jaroslav Cita technikou kresby propůjčuje jedinečnost a neopakovatelnost. Stačí jen málo a nepatrný impuls se stává motivem tvorby, motivem práce. Čistá linie kresby, jednoduchost a vtipná nadsázka, to jsou průvodní znaky dobré humoristické kresby nebo karikatury. Jaroslav Cita všechny tyto znaky umí zajímavě spojit v jeden jediný

Včera odpoledne a večer se představil vyprodanému Jiráskovu divadlu soubor z Ostravy - Vítkovic slavnostní inscenací Tylových Kutnohorských havířů. Referát o tomto představení přineseme z technických důvodů v zítřejším čísle.

celek, vděčně a s úsměvem přijímaný čtenáři novin a časopisů. Když se pak někdo v jeho blízkém okolí stane terčem úsměvů, neprotestuje, protože Citův humor je lidský, úsměvný a dobromyslný jako sám základ z něhož autor už po léta čerpá.

Ale kreslený humor, to není jediný zájmový okruh, jímž se Jaroslav Cita zabývá. Přistupuje k němu ještě amatérský film a jeho zvláštní druh, jeden z nejnáročnějších, film animovaný. I zde využívá autor mnoha impulsů, které načerpal na svých výpravách za drobnými lidskými slabostmi či nepozornostmi jež se tak často stávají námětem jeho kreseb. Snad právě proto dosahuje i přes veškerá časová omezení v soutěžích amatérského filmu významných ocenění na domácím i mezinárodním fóru. A není to jen tím, že by snad J. Citu těšily výpravy za slabými stránkami lidských povah, to ne, ale i proto, že v každé kresbě, v každém filmu je obsažena radost z toho, že lidé jsou právě takoví, že jen takoví jací jsou, mohou být krásní svým lidstvem, člověčinou, jak říkával Karel Čapek. V tom je i význam Citovy tvůrčí práce a zejména pak její obsah, vyjadřovaný s takovou úporností, s takovou láskou k lidem.

(ek)

Dívej se

Autor hronovské výzdoby, posluchač AVU v Praze, Ivan Krejčí přinesl do pojetí výtvárné atmosféry přehlídky nový prvek v hlubší tematické vázanosti na divadelní dění. Jeho výzdoba není neutrální dekorací, ale zajímavou výpovědí o motivech, které vymezovaly cestu pokrokovému divadlu. Jednotlivé scény z divadelních her, osobnosti naší literatury a divadla, vstupují do zajímavé montáže, která explikuje nové souvislosti. Krejčího cesta k montáži, k hlubšímu nalézání vztahu k prostředí města, se již dnes jeví jako trvalý přínos. Městský národní výbor v Hronově vytvořil pro výzdobu dobré materiální podmínky, zbudoval zajímavé konstrukce v jednotlivých částech města, umožňující rychlou výměnu panelů, obsahovou aktualizaci. Však také patří město Hronov k místům kraje, kde je nejlepší názorná agitace. Je to právě v celkové komplexnosti a promyšlenosti prostorového umístění a technického vybavení. (pp)

POROTA PŘEHLÍDKY

JIRÍ BENEŠ — vedoucí redaktor Amatérské scény, předseda, ÚPS — Divadlo

Doc. Dr. JAN ČISAŘ CSc. — DAMU Praha

Dr. ZDENĚK DOPITA — zasloužilý pracovník v kultuře, vedoucí dramatického oboru konservatoře v Brně

MIROSLAV ETZLER — odborný asistent PF Ostrava, herec hrušovského divadelního souboru, člen ÚPS — Divadlo

RADOMIL KOLESA — ředitel Divadla Vítězného února Hradec Králové, člen ÚV SČDU

JOSEF PALLA — režisér Divadla E. F. Buriana, Praha

OLGA LICHARDOVÁ — nositelka vyznamenání Za vynikající práci, vedoucí divadelního oddělení Osvětového ústavu, Bratislava

JAROSLAV ŠINDELÁŘ — zasloužilý pracovník v kultuře, náměstek ředitele pro úsek ZUČ Ústavu pro kulturně výchovnou činnost, Praha

kému divadlu ve Východočeském kraji. Fotografie z Jiráskových Hronův nás seznamují se setkáním ochotníků s prof. Zdeňkem Nejedlým a připomínají některé jiráskovské inscenace, uskutečněné po roce 1945.

Nezapomeňte na dnešní ochotnický bál, který se koná ve Velkém Poříčí. Začátek je ve 20 hodin. Bál připravil Kruh přátel Jiráskova Hronova včetně módní přehlídky Tepna klubu, která se uskuteční po večerním představení souboru v Jiráskových sadech.

Jsou texty, které nesou v sobě hluboce paměť doby, vážou na sebe nejrůznější události, které se odehrály mimo divadlo. Mnohé z nich, které jsme zasunuli do zásuvky historických dokumentů však stále nabízejí

kladatelstvím Boreckého v Karlíně stojí za rozmyšlení a jejich renesanci, adaptaci.

Dramatik Spitzer se svým Tovaryšem Martinem, adaptací Sklárný a dalšími hrami se může o slovo přihlásit i dnes.

Přemýšlení s pamětníky

dramaturgům divadel a ochotnických souborů inspiraci. Málo kdo z nás zná Odetsovu hru Kde je Lefty, která líčí události stávk newyorských šoferů. Oblíbenou hru revolučního repertoáru, nabízející netradiční prostorové řešení jeviště a myšlenky, které jsou stále pravdou o kapitalistickém společenském řádu. Texty vycházející v knižnici Dělnického divadla, vydávané zejména na-

Všechny ty malé, zaprášené knížky do- svědčují společně jedno — velkou společenskou angažovanost her v tom nejlepším slova smyslu. Připomínají dobu, kdy skutečně autoři psali pro amatérské divadlo z hlediska jeho společenské funkce a výrazových možností. A v tomto bodě vrátit onu velkou spisovatelskou iniciativu by bylo tím nejlepším činem pro ochotnické divadlo.

Nonstop

Ve foyeru divadla na balkoně je instalována výstava Tradice proletářské kultury a 25 let socialistických Jiráskových Hronův. Krajské kulturní středisko, které výstavku připravilo, neusilovalo o úplný chronologický přehled dějin dělnického divadla a minulých ročníků Jiráskových Hronův, ale chtělo podtrhnout určité významné ideové rysy amatérského divadla, které do dnes neztratily svou aktuálnost. Setkáme se zde s pohledy na tvorbu El Carovy skupiny, na počátky dělnického divadla v Praze. Zvláštní panel je věnován dělnic-

„Připomeňme si proto právě na tomto místě, u našeho Ohně přátelství, první Jiráskovy Hronovy, které následovaly po roce 1948, vzpomeňme desítek a stovek obětavých divadelníků, z nichž mnozí sem dodnes každoročně zajíždějí na svůj festival, do města, jež jim také tak trochu patří vším, co pro ně dokázali vytvořit i tím, jak je Hronov po všechna ta léta přijímal. Vzpomeňme také jména z nejvýznamnějších, Zdeňka Nejedlého, který spolu s dalšími stál u kolébky socialistických Jiráskových Hronovů a spolu s velikým odkazem rozsáhlého kritického a monografického díla zanechal v našich vzpomínkách pro všechny časy v obrovském měřítku založenou akci, vrcholící tenkrát masovým vydáním díla Aloise Jiráska. Samozřejmě, že tento zámer, jemuž se dostalo široké podpory prvního dělnického presidenta Kl. Gottwalda, našel svůj ekvivalent i ve formování dalších ročníků Jiráskových Hronovů. Objevily se tu myšlenky a umělecké činy, které umožnily vytvořit nejen v samotném Hronově, ale v celé oblasti amatérského divadlnictví silné vědomí odpovědnosti k nejširším vrstvám pracujících, k veřejnosti.

Pozdrav z Mlázovic

Osvětová beseda v Mlázovicích zdraví 43. Jiráskův Hronov a přeje mu další úspěchy v šíření divadelní osvěty, která je jedním z výrazných projevů lidové umělecké tvořivosti a jejíž tradice na českém severovýchodě má staleté kořeny.

Při této příležitosti chtěli bychom připomenout, že i náš úžší rodný kraj má bohatou a zajímavou ochotnickou minulost a to již od dob našeho národního obrození. Před 150 lety vznikla v našem, tehdy ještě poddanském městečku Mlázovicích ochotnická divadelní společnost pod vedením obětavého vlastence J. V. Hanycha, která hrála nejen svým sousedům, ale podobně jako ochotníci na Novopacku a Vysocku kočovala po okolí a rozdávala ze skrovné tehdy pokladnice dramatického umění to nejlepší. Jsou dochovány doklady o tom, že v roce 1821 se hrálo Klicperovo drama „Rod svojanovský“.

Po těchto prvních a skromných počátcích ochotnického divadla v Mlázovicích byl v roce 1862 ustaven Spolek divadelních ochotníků, který po dlouhá desetiletí rozvíjel uvědomělou a bohatou činnost divadelní. Po druhé světové válce dostavilo se však ochabnutí v této práci, ale podnětem k novému oživení divadelní činnosti u nás byly vzpomínkové slavnosti uspořádané v roce 1971 u příležitosti 50 letého výročí postavení Jiráskova pomníku v Mezihořském údolí pod Libínem. Děje se to iniciativou mladých herců a to je nejlepší nadějí, že kulturní a osvětový život se bude v naší obci dále rozvíjet. Nový soubor po vybraných ukázkách z dramatické tvorby Jiráskovy loňského roku úspěšně nastudoval Šrámkovo „Léto“, kterým se dobře uplatnil i na divadelním týdnu K. J. Erbena v Miletíně. Není bez zajímavosti, že mlázovské lidové a ochotnické divadlo bylo jak v letech dvacátých, tak v letech šedesátých minulého století podníceno rodilými Pražany Jakubem V. Hanychem a Ladislavem Rieglem a že za tohoto vztahu ke kulturnímu středisku národa vždy stálo na výši své doby.

Těmito slovy chceme připomenout a zdůraznit družbu, která byla navázána mezi MěNV Hronov a MNV Mlázovice.

Osvětová beseda MLÁZOVIC

DNES

12.00
Rozloučení se souborem
Ostrava-Vítkovice — MěNV
15.30
Položení kytic k pomníku
Aloise Jiráska
16.00
Slavnostní zahájení
Jiráskova Hronova před JD
17.00
Tisková konference
pro novináře — hotel Sokol
17.30
Koncert Posádkové hudby
z Hradce Králové — Jiráskovy sady
19.30
Vítání souboru
ZK PAL Magnetron Kroměříž
Jiráskovo divadlo
20.00
Faust a Markétka — módní
přehlídková revue
Tepna klub Náchod —
Jiráskovy sady
16.30 a 20.00
Slánská scéna, OB Slaný
M. Gorkij - B. Brecht:
MATKA

21.00
Společenský večer
v ZK MAJ Slávie
20.00
Ochotnický bál — sokolovna
Velké Poříčí

Posádková hudba z Hradce Králové obohacuje už řadu let mimodivadelní programy Jiráskova Hronova. Tento čtyřicetiletý profesionální dechový orchestr patří k nejlepším svého druhu v naší republice. Programově se zaměřuje na skladby klasické i soudobé, vždy v moderní instrumentaci středně velkého dechového orchestru. I když je Posádková hudba orchestrem profesionálním, spolupracuje soustavně s amatérskými soubory v rámci celého Východočeského kraje. Dirigenta souboru, majora Josefa Maršíka, znají lidoví hudebníci v kraji jako ochotného spolupracovníka i jako přísného posuzovatele výsledků své práce.

Vyrostla tu tradice, jež v souladu s kulturně politickým programem strany a státu spoluvytváří hodnoty důležité pro každého člověka, pro nás pro všechny.

Pocity, které každý ročník Jiráskových Hronovů vyvolává, jsou v úspěších amatérského divadla i v jeho drobných omylech vždy totožné, a přece se každým rokem obnovují v poněkud jiné kvalitativní rovině. Ale jedna věc letošní Jiráskův Hronov s těmi prvními po roce 1948 spojuje. Je to především úsilí všech divadelníků směřující k nalezení cest spojených s takovými tvůrčími cíli a výsledky, které by jazykem umění vyjádřily naši současnost. Proto než poprvé zazní fanfáry národního festivalu amatérského divadla, který byl vyhlášen na počest 25. výročí Vítězného února, připomeňme si tento závazek. Jenom tak totiž můžeme splnit všechno, co od nás naše společnost očekává a odevzdat všem lidem, kteří se chodí do divadla poučit i nadchnout, alespoň část myšlenek, morálních i estetických hodnot závazných pro socialistickou společnost, socialistickou kulturu.“

(Z projevu s. Aleše Šika, náměstka MěNV Hronov při Ohni přátelství)

VČERA

Začali přijíždět první zahraniční návštěvníci. Některé z nich přivezl nový autobus ZK MAJ v Hronově z Prahy. Část zahraničních delegátů (celkem jich má být letos kolem dvaceti) přijede dnes přímo do Hronova. Pro zahraniční hosty je vypracován zvláštní program. Péči o delegáty je pověřen soudruh Radomil Kryl, vedoucí odboru kultury ONV v Náchodě. Zahraniční hosté se budou pravidelně zúčastňovat večerních představení. O složení zahraničních delegací vás budeme informovat komplexně v zítřejším čísle Zpravodaje. V průběhu týdne uveřejníme i některé

rozhovory se zahraničními delegáty.

Obě představení byla úplně vyprodána. Zájem o klasiku tedy je, i když letos nemohl být zařazen Jirásek. Návštěvníký zájem letos velice stoupl a to je zjev více než potěšitelný.

Oheň přátelství, tradičně pořádaný pořadatel a Kruhem přátel Jiráskova Hronova proběhl včera za velkého zájmu návštěvníků večerního představení i hronovských občanů. Po letošku lze říci, že tato akce znovu našla své místo v programu přehlídek a budeme ji udržovat i v příštích ročnících.

Divadelní soubor Ostrava - Vítkovice

J. K. Tyl: Kutnohorští havíři

Mimo účinkování při slavnostním zahájení 43. Jiráskova Hronova zahraje Posádková hudba Hradec Králové v sobotu 4. srpna v 17.30 hodin v Jiráskových sadech na samostatném proměnném koncertě. Představí se pod taktovkou mjr. Josefa Maršíka pestrým výběrem ze svého koncertního i lidového repertoáru.

V okamžiku, kdy vám tkaniny ožívají před očima, jde o malý zázrak nebo o módní přehlídku. A udělat ji takovou, aby hýřila barvami, pohybem, krásou, nápaditostí a všeho s mírou, to je opravdu malý zázrak. To vše už samozřejmě patří k přehlídkovým programům, které každoročně připravuje Tepna klub v Náchodě. Pro letošní sezónu připravili jeho

zaměstnanci pod vedením Tomáše Bartoně novou módní show pod názvem Faust a Markétka. Budou to právě ony Markétky, které vám

ZÍTRA

předvedou kolekci sto dvaceti modelů z výrobků národních podniků Veba, Hedva, Perla, Kolora, Tepna a řady dalších. Bohatou podívanou ještě navíc obohatí dějový námět programu, který si tvůrčí skupina, ve vší účtce ke klasikům, vypůjčila z Goethova Fausta.

Pozváním na sobotu 4. srpna na 20.00 hodin k velkému pódiu v Jiráskových sadech na módní přehlídku bavlnářského a hedvábnického průmyslu ať jsou dobré jméno a zasloužené úspěchy celého kolektivu Tepna klubu v Náchodě.

DÍLO ZDENKA NEJEDLÉHO je stále zdrojem poučení nejen pro badatelskou práci, její metodu a společenskou funkci, ale také pro vlastní uměleckou práci. Kruh přátel Jiráskova Hronova pořádá zítra v 9.00 hodin v sále ZK MAJ Slávie přednášku předního odborníka a znalce díla Nejedlého dr. Jaromíra Dvořáka na téma: Zdeněk Nejedlý a jeho vztah k Aloisi Jiráskovi.

Na tuto přednášku mají volný přístup všichni zájemci z návštěvníků letošní přehlídky. Zařazením tohoto tématu chtějí pořadatelé v pracovním programu podtrhnout výraznou souvislost mezi Nejedlým kulturně politickou prací a socialistickou orientací Jiráskových Hronovů.